

ETT DUSSIN GREKISKA PREFIX

Lars A. Larsson 1976

Fyll i det som saknas i följande meningar!

- 1 Ett land som *styrs* av *en* kung kallas ____*arki*. I ett land, som är *utan styrelse*, råder ____*arki*.
- 2 En firma, som är *ensam* om att *sälja* en artikel, har ____*pol*.
- 3 *Engifte* kan också benämnas ____*gami* och dess motsats är *månggifte* eller ____*gami*.
- 4 Att dyrka *en gud* kallas ____*teism*, att dyrka *många gudar* kallas ____*teism*. Men om man *inte* tror på någon *gud*, är man ____*teist*.
- 5 Pentagon betyder femhörning. En *månghörning* i allmänhet heter ____*gon*.
- 6 *Mot* den man ogillar *känner* man ____*pati*. För en person som man "*känner med*" hyser man ____*pati*. Om man däremot är helt *utan känsla*, är man ____*patisk*.
- 7 Han sände in sitt bidrag till novelltävlingen *utan* att ange sitt *namn*, alltså ____*onymt*. Hon önskade att, om hennes novell antogs, skulle den publiceras under *falskt namn*, alltså under ____*onym*. Pojke och gosse är *ord* med *samma* betydelser, s.k. ____*onymer*.
- 8 En term inom både filosofi och kemi för *sammanställning* är ____*tes*. Motsatsen härtill, *upplösning*, heter ____*lys*. När man *skär upp* den nyfångade fisken, ägnar man sig, språkligt sett, åt ____*tomi*.
- 9 En linje, som förbinder eller skär *igenom* två *hörn* i t.ex. en kvadrat, kallas ____*gonal*. Forskning som belyser historiska längdsnitt, som alltså går *genom tiden*, kallas ____*kronisk*, den som behandlar *samma tid*, ____*kronisk*.
- 10 *Metamorfos* betyder *om-gestaltning*; ordparen Andreas – Anders, Brigitta – Birgitta exemplifierar omkastning eller *omställning* av språkljud, s.k. ____*tes*. När man 'döper om' monarkin och kyrkan till tronen och altaret använder man en ____*onymi*. När man överför t.ex. skrikig till färgbeteckningar, använder man en ____*for*.

11 *Didaktisk* betyder undervisande; en *sjävlärd* person kallas _____*didakt*. Medan en stat, där *folket* härskar, kallas *demokrati*, har för *självhärskardömen*, t.ex. det ryska kejsardömet, använts beteckningen _____*krati*. *Biografi* betyder levnadsbeskrivning; *självbiografi* heter på engelska _____*biography*.

12 Trots stora *förebyggande* eller _____*fylaktiska* åtgärder spreds influensan _____*demiskt* över *befolkningen*. Från att ursprungligen ha betecknat en *inskrift* eller en *skrift på* t.ex. en gravsten betyder _____*gram* i dag en kort, vanligen satirisk dikt. Den arkeologiska vetenskapsgren som sysslar med *inskrifter*, kallas _____*grafik*. *Företalet* till ett litterärt verk kallas ibland _____*log*, slut/*efter*-orden _____*log*.

Prefixens betydelse: _____ med, samman	_____ mot	_____ en	_____ på, över, efter
_____ genom	_____ själv	_____ före	_____ upp
_____ om- (förändring)	_____ många	_____ falsk	_____ inte (negerande)